

Etter adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Susanne Brix Røed, 32266741

Informasjonsbrev om snøhåndtering til alle kommuner og andre som håndterer snø i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Oppsamlet snø kan inneholde mikroplast, søppel, miljøgifter, salt og andre forurensninger som kan ha negativ påvirkning på miljøet dersom det deponeres i nærheten av sårbare områder eller resipienter.

Statsforvalteren forventer at kommuner og andre som håndterer brøytesnø i god tid før neste snøsesong har en dokumentert beredskapsplan for håndtering av snø, og at det er tilgjengeliggjort arealer der deponering av snø kan skje uten at det fører til fare for forurensning. Det er viktig at kommunene informerer alle entreprenører som håndterer snø i kommunen om hvordan snø skal håndteres/ikke håndteres.

Innledning

Bakgrunnen for brevet

De siste årene har det kommet mye snø, og flere kommuner og andre som håndterer brøytesnø har slitt med å finne områder å legge snøen, eller tatt kontakt med Statsforvalteren for å høre om lowverket. Statsforvalteren har forventninger til at kommunene nå forbedrer seg på ny snøsesong. Vi presiserer viktigheten av å planlegge for perioder med stort snøfall, og å ha tilgjengelig egnede områder for snødeponering. I brevet belyser vi hvilke regelverk som gjelder ved opprettelse av et snødeponi og hvilke tiltak og vurderinger som må legges til grunn ved valg av løsninger for snødeponering.

Forurensning fra snø

Undersøkelser av snø fra en flere lokaliteter, blant annet Oslo Havn og snølekteren Terje i Oslo, viser at snø kan inneholde avfall, plast, grus og salt. I tillegg viser disse undersøkelsene at snøen også kan inneholde forurensning som metaller (særlig sink, kobber, krom, arsen og bly) og PAH-forbindelser. Når det snør i sentrumsområder med høy luftforurensning kan også snøkrystallene ta med seg forurensning fra lufta. For områder med mye luftforurensning betyr dette at snø som akkurat har lagt seg allerede kan være forurenset ([Vurdering av miljørisiko fra snøtipping fra Oslo Havns areal, NGI](#)). I tillegg vil snø bli forurenset med andre forbindelser i områder med mye trafikk eller industri, samt at søppel, mikroplast, sand, grus og eventuelt salt vil bli med når snøen måkes og samles opp.

Snø fra saltede veier kan i tillegg til miljøgifter inneholde høye nivåer av salt. Et eksempel fra vannprøver av urban snø fra Oslo viste at smeltevannet hadde en saltkonsentrasjon på 500 milligram per liter, mens norske innsjøer har en typisk saltkonsentrasjon på 1-10 milligram per liter. Salt er i tillegg svært vanskelig å rense og det meste av saltet i smeltevann går ut i miljøet. Dette kan være svært problematisk for vannforekomster med ferskvann. Salt vann er tyngre enn ferskvann og det kan oppstå sjikt med saltvann i bunnen av innsjøer. Mikroplast er også et problem ved at det enten blir liggende igjen på området etter at snøen har smeltet, eller at det blir med smeltevannet ut i naturen. Dette kan føre til svært uheldige påvirkninger på sårbare bekker og vassdrag og organismene som lever der.

Grus i brøytesnø er også en utfordring i seg selv. Brøytesnø inneholder ofte store mengder grus. Dersom snøen samles opp og enten brøytes ut i vannforekomster eller i nærheten av vannforekomster, vil grusen kunne fylle ut vannforekomsten, endre vannets bevegelser og ha svært negative konsekvenser for livet der.

Statsforvalteren er svært restriktiv med å tillate dumping av snø til vassdrag eller sjø. Dette er fordi det medfører fare for spredning av forurensning, avfall, mikroplast, grus og andre partikler. Snø som dumpes i sjø eller vassdrag kan ikke samles opp igjen, og det er derfor vanskelig å ha kontroll på forurensningen og effekten av dette. Statsforvalteren vurderer at dumping av snø til sjø eller vassdrag så langt som mulig skal unngås, og at slik aktivitet vil kreve tillatelse etter forurensningsloven. Statsforvalteren i Oslo og Viken har ikke de siste årene tillatt snødumping til vassdrag eller sjø i noen kommuner.

Vannforskriften

Vannforskriften setter miljømål for vannforekomster i Norge, og en rekke myndigheter gjennomfører tiltak i vår region for å oppnå god økologisk status i våre vassdrag. Det er i denne sammenheng Statsforvalteren har satt fokus på at kommuner og andre som håndterer brøytesnø må finne gode løsninger for håndtering av forurenset snø. Før saken behandles videre i kommunen eller hos Statsforvalteren må det fremskaffes kunnskap om tilstanden i vannforekomster som vil motta smeltevann og det må vurderes (miljøriskovurdering) hvordan et snødeponi vil påvirke vassdraget og det som lever der.

Snødeponi

Et snødeponi er et område som er egnet til å deponere snø og er regulert til et snødeponi etter plan- og bygningsloven. I enkelte tilfeller kan kommunen vurdere at området ikke trenger en regulering eller dispensasjon. Dersom det er fare for at forurensningen fra snødeponiet kan føre til forringelse av natur og miljø i nærheten av snødeponiet, for eksempel fra smeltevann, støy eller annen forurensning, må det søkes Statsforvalteren om tillatelse etter forurensningsloven. Dersom vi velger å gi en tillatelse til snødeponi vil det blant annet stilles vilkår til hva utslippet av smeltevann kan inneholde, grensekraft til støy og krav til internkontrollsystem.

Kommuner og andre som håndterer brøytesnø må ha en dokumentert beredskapsplan for sin snøhåndtering

De siste årene har det kommet store mengder snø i løpet av vintermånedene, noe som har ført til at snøhåndtering har blitt vanskelig i flere områder i vår region. Vi forventer derfor at alle kommuner identifiserer aktuelle områder, og vurderer behovet for å opprette permanente snødeponier som er regulert til formålet. Hvis det er fare for forurensning, må det søkes Statsforvalteren om tillatelse

etter forurensningsloven i god tid. Kommuner og andre som håndterer brøytesnø må selv sikre at de har godt nok kunnskapsgrunnlag for å gjennomføre en miljørisikovurdering.

Ved valg av snødeponiløsning, er det viktig at det gjennomføres undersøkelser der fordeler og ulemper ved ulike løsninger vurderes. Faktorer som må undersøkes er hvor snøen kommer fra, hvor mye snø som skal deponeres, hvor snøen er planlagt deponert, omfang av salt, sand/grus og søppel som følger med snøen, eventuell avrenning til følsomme vassdrag og påvirkning på naturtyper, utvasking av underliggende masser og CO₂-utslipp ved transport av snøen til de ulike snødeponialternativene. Støy og trafikkulempet i nærområdene må også vurderes, samt om snødeponiet kommer i konflikt med andre brukerinteresser.

Når det skal velges en lokalitet for snødeponi må det velges en plassering hvor smeltevannet ikke vil påvirke sensitive naturverdier, og som ligger så langt unna vann og vassdrag som mulig og godt over grunnvannsnivå.

Forventning til beredskapsplan

Hver kommune skal skaffe seg oversikt over snøutfordringene ved stort snøfall. Ved utarbeiding av en overordnet beredskapsplan for snødeponering, er det viktig å identifisere hvor det kan oppstå utfordringer ved snølagring, og finne aktuelle områder for å lagre snø. Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering og utarbeide en overordnet beredskapsplan som sier noe om:

- Hvor stor lagringskapasitet man har behov for?
- Hvor snøen kan lagres ved store snømengder?
- Risikoreducerende tiltak?
- Sikre at dere har nødvendige tillatelser etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven?

Hvordan foregår en søknadsprosess?

Plan- og bygningsloven

For at et område kan benyttes til å ta imot snø, må det avklares etter plan- og bygningsloven (pbl.) i kommunen. Dette gjelder både for permanente og midlertidige snødeponier. Ved opprettelse av snødeponi må området vurderes regulert og behandles som søknadspliktig tiltak etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav j. Tiltaket må være i henhold til plan eller det må foreligge et samtykke fra planmyndigheten før Statsforvalteren kan behandle en eventuell søknad om snødeponi etter forurensningsloven § 11.

Forurensningsloven

Det er stor fare for forurensning og forsøpling ved deponering av snø. Dersom det er fare for at forurensningen fra snødeponiet forringer natur, miljø og vassdrag, skal det søkes Statsforvalteren om tillatelse etter forurensningsloven § 11. Tiltakshaver må selv vurdere forurensningspotensialet gjennom en miljørisio vurdering av snølagring på den aktuelle lokaliteten. Et snødeponi hvor det planlegges for å ta imot snø fra mange ulike brøyteområder, eller der det skal lagres snø på samme område over lang tid, vil som hovedregel kreve tillatelse etter forurensningsloven fra Statsforvalteren. Området må først være regulert etter plan- og bygningsloven før vi kan behandle en eventuell søknad. I søknaden må tiltaket og utslippet beskrives, og miljørisikovurderingen skal legges ved. Vi vil sette krav til utslippet av smeltevann i henhold til hvor forurenset snøen er, hvor sårbar vannforekomsten er, og hvilke renseløsninger som skal benyttes. Forurensningsfaren fra snødeponiet vurderes alltid i hvert enkelt tilfelle.

Det må vurderes i hvert tilfelle om et gitt område miljømessig er egnet for å tåle belastningen av den forurensede snøen.

Når trenger man ikke søke om tillatelse etter forurensningsloven

Lagring av snø som ikke fører til fare for skade eller ulempe av nærliggende naturmiljø eller resipienter er lov uten tillatelse etter forurensningsloven. Dette gjelder også måking av snø på egen eiendom som ikke forringer naturmiljøet, eller mellomlagring av snø på arealer før snøen skal til et snødeponi. Kommunen kan lagre snø på områder, dersom det er vurdert i en dokumentert miljørisikovurdering at snødeponiet ikke fører til fare for forurensning eller forringelse av natur og miljø.

Hva må en søknad til Statsforvalteren om tillatelse til snødeponering inneholde?

Ved opprettelse av et snødeponi, må det gjøres en stedsspesifikk miljørisikovurdering for å kartlegge om snøen som er planlagt deponert på et område kan medføre skade eller ulempe på nærliggende vassdrag eller i grunnen. Dersom den stedsspesifikke miljørisikovurderingen viser at snødeponiet kan medføre skade eller ulempe på miljøet, kreves det en tillatelse etter forurensningsloven § 11.

En søknad om tillatelse må inneholde:

- Stedsspesifikk miljørisikovurdering.
- Bekreftelse på at tiltaket har blitt vurdert og er i tråd med plan- og bygningsloven.
- Beskrivelse av vassdrag eller vannforekomster og andre naturtyper som kan påvirkes.
- Beskrivelse av avbøtende tiltak.
- Beskrivelse av planlagt renseløsning.
- Søknad om utslippsvilkår som ikke forringer muligheten til å nå miljømål i vannforskriften.
- Mengde snø som er tenkt deponert, i tillegg til en beskrivelse av hvor snøen som er tenkt deponert kommer fra.
- Måleprogram for utslippskontroll der smeltevann og slamprøver inngår
- Forslag til overvåkingsprogram for vannprøver oppstrøms og nedstrøms i vannforekomsten. Prøvetakingsprogram skal tilfredsstillende vannforskriftens krav.
- Tiltak for opprydding på tomten etter snøsmelting.

For mer informasjon se vår nettside: [Håndtering av brøytesnø | Statsforvalteren i Oslo og Viken](#).

Levering av forurensede masser etter snøsmelting

Grus, sand, slam og annet avfall som ligger igjen på plassen etter snøsmelting må leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Slam etter snøsmelting på snødeponi anses ikke som ren jord, men avfall. Slikt avfall kan inneholde miljøgifter og kategoriseres som næringsavfall som i henhold til forurensningsloven § 32 skal leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg.

Konklusjon

Forurenset snø kan ha negativ påvirkning på miljøet dersom det deponeres i nærhet av sårbare områder eller resipienter. Statsforvalteren er opptatt av at kommunale og statlige veieiere eller andre som håndterer brøytesnø etablerer godt planlagte og miljøvennlige løsninger for håndtering av forurensete snømasser. Vi forventer at kommuner og andre som håndterer brøytesnø har en dokumentert beredskapsplan for håndtering og deponering av snø. Statsforvalteren ber kommunene starte dette arbeidet så tidlig som mulig. Det er viktig at informasjon om hvordan snø skal håndteres og hvordan det ikke skal håndteres går ut til entreprenører i kommunen. Vi viser igjen til vår nettside for kontaktpersoner dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Susanne Brix Røed
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

AKERSHUS FYLKESKOMMUNE	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE	Hauges gate 89	3019	DRAMMEN
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE	Oscar Pedersens vei 39	1721	SARPSBORG
STATENS VEGVESEN	Hunderfossen	2625	FÅBERG
DRAMMEN HAVN AS	Postboks 636 Strømsø	3003	DRAMMEN
SKANSKA EIENDOMSUTVIKLING AS	Postboks 1175 Sentrum	0107	OSLO
BANE NOR EIENDOM AS	Postboks 9026 Grønland	0133	OSLO
NCC NORGE AS	Postboks 93 Sentrum	0101	OSLO
OSLO KOMMUNE	RÅDHUSET	0037	OSLO
OSLO KOMMUNE BYMILJØETATEN	Postboks 636 Løren	0507	OSLO
DRAMMEN KOMMUNE	Postboks 7500	3008	DRAMMEN
KONGSBERG KOMMUNE	Postboks 115	3602	KONGSBERG
RINGERIKE KOMMUNE	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS
HVALER KOMMUNE	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN
HALDEN KOMMUNE	Postboks 150	1751	HALDEN
MOSS KOMMUNE	Postboks 175	1501	MOSS
SARPSBORG KOMMUNE	Postboks 237	1702	SARPSBORG
AREMARK KOMMUNE	Rådhuset Aremarkveien 2276	1798	AREMARK
MARKER KOMMUNE	Postboks 114	1871	ØRJE
INDRE ØSTFOLD KOMMUNE	Postboks 34	1861	TRØGSTAD
SKIPTVET KOMMUNE	Postboks 115	1806	SKIPTVET
RAKKESTAD KOMMUNE	Postboks 264	1891	RAKKESTAD
RÅDE KOMMUNE	Skråtorpveien 2A	1640	RÅDE
VÅLER KOMMUNE	Kjosveien 1	1592	VÅLER I ØSTFOLD
VESTBY KOMMUNE	Postboks 144	1541	VESTBY
NORDRE FOLLO KOMMUNE	Postboks 3010	1402	SKI

ÅS KOMMUNE	Postboks 195	1431	ÅS
FROGN KOMMUNE	Postboks 10	1441	DRØBAK
NESODDEN KOMMUNE	Postboks 123	1451	NESODDTANGEN
BÆRUM KOMMUNE	Postboks 700	1304	SANDVIKA
ASKER KOMMUNE	Katrineåsveien 20	3440	RØYKEN
AURSKOG-HØLAND KOMMUNE	Rådhusveien 3	1940	BJØRKELANGEN
RÆLINGEN KOMMUNE	Postboks 100	2025	FJERDINGBY
ENEBAKK KOMMUNE	Prestegårdsveien 4	1912	ENEBAKK
LØRENSKOG KOMMUNE	Postboks 304	1471	LØRENSKOG
LILLESTRØM KOMMUNE	Postboks 313	2001	LILLESTRØM
NITTEDAL KOMMUNE		1482	NITTEDAL
GJERDRUM KOMMUNE	Postboks 10	2024	GJERDRUM
ULLESAKER KOMMUNE	Postboks 470	2051	JESSHEIM
NES KOMMUNE	Postboks 114	2151	ÅRNES
EIDSVOLL KOMMUNE	Rådhusgata 1	2080	EIDSVOLL
NANNESTAD KOMMUNE	Postboks 3	2031	NANNESTAD
HURDAL KOMMUNE	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
HOLE KOMMUNE	Viksveien 30	3530	RØYSE
FLÅ KOMMUNE	Sentrumsvegen 24	3539	FLÅ
NESBYEN KOMMUNE	Alfarvegen 117	3540	NESBYEN
GOL KOMMUNE	Gamlevegen 4	3550	GOL
HEMSEDAL KOMMUNE	Hemsedalsvegen 2889	3560	HEMSEDAL
ÅL KOMMUNE	Torget 1	3570	ÅL
SIGDAL KOMMUNE	Borgestubakken 2	3350	PRESTFOSS
KRØDSHERAD KOMMUNE	Kommunehuset Ringnesveien 10	3536	NORESUND
MODUM KOMMUNE	Postboks 38	3371	VIKERSUND
ØVRE EIKER KOMMUNE	Postboks 76	3301	HOKKSUND
LIER KOMMUNE	Postboks 205	3401	LIER
FLESBERG KOMMUNE	Lampelandhagan 7	3623	LAMPELAND
ROLLAG KOMMUNE	Vrågåvegen 10	3626	ROLLAG
JEVNAKER KOMMUNE	Postboks 60	3521	JEVNAKER
NORE OG UVDAL KOMMUNE	Sentrum 16	3630	RØDBERG
LUNNER KOMMUNE	Sandsvegen 1	2740	ROA